

Protocol dalla radunonza generala dils 12 da mars 2016, las 20:00, uustria dalla Staziun

---

Tractandas:

1. Beinvegni
  2. Elecziun d'in dumbravuschs
  3. Protocol dalla davosa radunonza generala dils 7 da mars 2015
  4. Rapport annual dil president
  5. Rendaquen per igl onn 2015
    - a) presentaziun dil quen entras il cassier
    - b) rapport dils revisurs
    - c) approbaziun dil quen
  6. Sanaziun conduct principal Rueras - Zarcuns
    - a) presentaziun dil project
    - b) conceder il credit necessari
  7. Sanaziun reservuar Val Bugnei ed ovra Claus
    - a) presentaziun dil project 2016 – 2019
    - b) conceder il credit da rama d'inschignier
  8. Preventiv 2016
  9. Elecziuns: president / cassier / actuar / revisurs
  10. Informaziuns
  11. Varia
-

1. Beinvegni

Allas 20:00 arva il president la radunonza generala e beneventescha tuts presents. L'invitaziun era stada publicada ella Tuatschina dils 4 da mars 2016 e plinavon stada menziunada entginas gadas sut las occurrenz. Suandontas perstgisas ein vegnidas inoltradas: Guido Friberg (cumissiun da gestiun) ed André Schmid (revisur e gerau). Sin damonda dil president dat ei ni amplificaziuns ni midadas tier la gliesta da tractandas. Ils presents san concluder sur da la radunonza.

2. Elecziun d'in dumbravuschs

Sco dumbravuschs vegn Emil Schmid proponius ed elegius.

3. Protocol dalla davosa radunonza generala dils 7 da mars 2015

Il protocol dalla davosa radunonza generala dils 07-03-2015 vegn approbaus unanimamein. Quel vegn buca prelegius damai ch'el ei staus publicaus ella Tuatschina sco era sin la pagina d'internet dall'Aua Cristalla.

4. Rapport annual dil president

Igl onn vargau ei stau moderaus cun investiziuns e projects. Denton tuttina havein investau en preparaziuns per igl avegnir.

Investiziuns 2015:

El reservuar Salins ed egl edifices Drun havein investau rodund frs. 95'000.00. Egl edifices era ei entochen oz buca pusseivel da leger giu conta aua che cula el reservuar da Salins. Ussa ei la controlla da tuts treis reservuars (Mila, Val Bugnei e Salins) pusseivel naven digl edifices "Mulin".

Manteniments:

Nies survigilader Sep Aluis Monn e siu substitut Urs Berther han mirau inagada dapli per in bien manteniment dall'infrastructura da nossa corporaziun. Denter auter vegnan els adina puspei clamei per damondas ni agid tier colligiaziuns da lingias existentas. Dapli lavur drova ei era tier las tschaffadas ella Val Milar pervia da la producziun d'energia. Cheu stuein nus adina esser sil current, surtut tier malauras, e tener schuber las tschaffadas. Denter auter havein nus saviu midar ora en plirs loghens hidrants e schiabers che funcziunaven buca diltut.

Fatschentas e sedutas da suprastonza:

Buca meins che 7 sedutas da suprastonza ha ei duvrau igl onn 2015 per liquidar las usitadas fatschentas. Vinavon in tschuat sesidas da preparaziuns da projects e sentupadas cun auters paternaris.

Lubientschas da colligiaziun:

Medem sco en autras branschas senta era l'Aua Cristalla ch'ei vegn baghegiu pauc. Pil pli vegn ei investau en sanaziuns ed engrondaziuns d'objects existents. Quei sersulta plitost mudestas entradas da taxas da colligiaziun. Ina pulita entrada recaltgein nus denton cun la halla plurivalenta.

Producziun d'energia Val Milà:

Durant igl onn 2015 han las fontaunas en nossa Val, cumparegliu cun auters onns, purtau aua avunda. En connex cun la producziun d'energia dallas tschaffadas Val Milà eis ei stau denton in onn moderau. La producziun d'energia 2015 ein stada tier 720'884 kw uras. Quei munta per nus in'entrada da rodund frs. 75'000.

Egl avegnir e co ira entuorn cun aua:

Tgei munta aua per nus? Aua ei in dils principals elements sin nies mund. Nunpusseivel da viver senza! Il mument havein nus il sentiment ch'ei detti aua en abundanza. Cumparegliu sigl entir mund han x-milliuns personas buca aua avunda ni ston esser cuntents dad aua tschuffa ord nossa vesta.

Nus ellas muntognas savein esser ventireivels da haver aua avunda per ils proxims decennis. Mo co vesa ei ora cura ch'ils glatschers existen buca pli in di? Jeu manegiel che nos lags da fermada vegnan allura era utilisai sco reserva per aua da beiber.

Sin igl entir mund drova l'agricultura 70%, l'industria 20% ed il tener casa 10% dall'aua da beiber. Aua ei bunamein in tema da mintgadi ellas medias. Cumbinau cun uiaras, pupira, industria e commerzi. Gie schizun la branscha da finanzas sefatschenta cun il scazi aua e fa investiziuns e speculaziuns.

70% dalla surfatscha dil mund exista ord aua. Da quei denton mo 0.5% aua dultscha. E da quei ei aunc inaga mo 0.007% aua da beiber. La populaziun dil mund crescha, studis muos-san ch'il consum d'aua vegn a dublegiar entochen igl onn 2050. Raffinar aua dalla mar, preparar, distribuir e spagnar aua vegn di per di pli principal. Nus stuein denton esser perts-charts che quei ei cumbinau cun grondas investiziuns e sfidas.

Avon dus onns haiel gia fatg endamen sin radunanza generala che mintgin en Svizra drova intragliauter rodund 300 liters aua per di. En cumparegliaziun cun autras tiaras ei quei in luxus. Nus savein quintar che noss'aua cuosta tier nus gnanc 0.1 rap per liter. Ella vendita dil consum ca. 20-50 raps ed ell'ustria 6-9 francs per liter.

Engraziament:

Ussa lessel buca tralasar d'engraziar specialmein als survigiladers Sep Aluis ed Urs Berther per la buna e cumpetenta lavur prestada. Medemamein a mes collegas da suprastonza

in grond engraziament per tut il grond engaschi e buna collaboraziun en favur dalla corporaziun. Vinavon lessel era menziunar alla vischnaunca, all'energia alpina sco era als funcziunaris e fatschentas che prestan era adina pupei buna lavur e collaboraziun in cordial engraziel fetg.

5. Rendaquen per igl onn 2015

a) presentaziun dil quen entras il cassier

Ella bilanza sut las activas, sut ils debiturs, ei la producziun d'energia aunc buca serrada giu. Quei ei il grond post tier ils debiturs. Tier TKW (Trinkwasser-Kraftwerk) ei la gronda part gia scretta giu. Tier las passivas havein nus aunc in deivet da frs. 260'000, quel vegn pagaus giu igl onn 2016. Nus havein reduciu las taxas annualas sin il minimum. Tier la vendita d'aua, ils frs. 15'125.00, ei vegniu en ina gronda part dalla ATG. Quei ord il rendaquen final cun la ATG (contract dils 29-08-1997). La cefra tier la producziun d'energia ha priu giu, quei sco gia menziunau dil president. Aschia seresulta ei entradas da frs. 80'000. Onn per onn fa la corporaziun Aua Cristalla investiziuns da mintgamai rodund frs. 300'000, quei cun agens metels. Las finanzas da nosa corporaziun ein pia sanadeivlas.

b) rapport dils revisurs

Tenor art. 25 dils status examineschan ils revisurs da quen mintg'onn igl entir menaschi finanziel dalla corporaziun, rapporteschan e fan proposiziuns alla radunonza dils members. Simeon Cavegn prelegia il rapport dils revisurs.

c) approbaziun dil quen

Era uonn ei puspei tut en uorden. Il quen vegn approbaus unanimamein ed ei vegn dau scarica als funcziunaris.

6. Sanaziun conduct principal Rueras - Zarcuns

a) presentaziun dil project

La lingia existenta dumbra rodund 80 onns e sto vegnir remplazzada. Nossas finanzas lubeschan da far quella investiziun calculada cun frs. 340'000. Igl inschignier ha planisau las lavurs. Las offertas ein avon maun. La lingia nova va per liung dils plauns, pia buca sut la via. La lingia nova denter Rueras e Zarcuns mesira 300 m (la lingia existenta datescha ord igl onn 1949). La lingia nova el vitg da Zarcuns mesira 200 m (l'existentia ei digl onn 1931). Nus sperein che l'energia alpina nezegi era la caschun e fa el medem mument lur lavurs e separticipeschi aschia vid ils cuosts. La vischnaunca da Tujetsch ha gia budgetau quei post.

b) conceder il credit necessari

Il project sco presentau vegn approbaus e concedius unanimamein cun frs. 340'000.

7. Sanaziun reservuar Val Bugnei ed ovra Claus

a) presentaziun dil project 2016 – 2019

Il president descriva la situaziun dil reservuar e dils hidrants a Surrein. L'infrastructura sesanfla en in schliet stan. Igl ei necessari e pusseivel da trer ina lingia d'aua naven dil reservuar Bugnei giu sper la punt da Surrein (TKW). L'aua restonta vegn rimnada per producir energia electrica. L'ovra da producir energia sesanfla el pli bass punct sur la punt da Surrein a Claus. L'aua duei silsunter flessegiar el Lag Claus Surrein. Ei vala ussa da schar far igl inschignier las lavurs da preparaziun per rodund frs. 40'000.

Tenor Ciril Deplazes dall'energia alpina ei quei project vegnius annunziaus avon varga in onn al KEW. Cun las contribuziuns dil KEW dat ei ca. 22 raps/kw, senza mo 4 raps/kw. Politicamein va ei pil mument pauc ni nuot pli en caussa. Il prezi d'energia ei fetg abass. Quei ei gia dapi plirs onns il cass. El cusseglia d'installar la turbina denter il trafo e la serenera da

Surrein, d'integrar tut el baghetg existent. Turbinau vegn ei cun treis reservuars. Tals san ins reglar. Quell'aua chei turbinada sa ira el Rein ni pia flessegiar el Lac da Claus.

Simeon Cavegn damonda sche l'aua turbinada fuss gratuita per la vischnaunca? Guido Monn rispunda: Sche la vischnaunca da Tujetsch separticipescha vid ils cuosts da construcziun dalla lingia, allura gie. Quei ei denton aunc caussa da contrahar.

b) conceder il credit da rama d'inschignier

Il credit da rama da frs. 40'000 vegn approbaus e concedius unanimamein.

8. Preventiv 2016

Il cassier presenta il preventiv cun las investiziuns en detagl. Tier las expensas van ils tscheins d'emprest anavos, la davosa transcha vegn restituida. Igl ei buca previu da far 2016 pli grondas investiziuns. Damai che nus essan en ina aschi buna situaziun finanziaria savein nus scriver giu bia. Nus quintein cun rodund frs. 150'000 entradas tier las taxas da colligiazion. Quei muort l'adattaziun dils schazetgs novs dil cantun (analog VT) sco era entras la construcziun dalla halla plurivalenta.

Il preventiv sco presentaus vegn approbaus unanimamein.

9. Elecziuns

President, actuar e cassier sedeclaren prompts da star a disposiziun per in'ulteriura perioda. Medemamein ils dus revisurs stattan a disposiziun per ils proxims dus onns. Aschia che la corporaziun Aua Cristalla vegn a saver cuntinuar rutinadamein cun la buna lavur.

Tuts funcziunaris ein vegni reelegi unanimamein.

10. Informaziuns

Avon in onn ha il president rapportau sur dalla problematica d'arsen. Surtut ein tschaffadas dalla costa dil Calmut / Milez pertuccadas. En concordanza cun la vischnaunca essan nus vid incurir sligiazions. Cheu san informaziuns detagliadas aunc buca vegnir presentadas. Ils cuosts denton per ina sligiazion adattada e conforma alla lescha vegnan ad esser aults.

Forsa haveis giu viu ella Tuatschina la publicaziun concernent il retrer aua da hidrants. Ellas statutas dalla corporaziun Aua Cristalla, art. 33, stat scret claramain pertuccont l'utilisaziun dils hidrants. Aschia vegn pretendiu da mintga vischin e sorprendider ina damonda a scret per far diever dils hidrants. La corporaziun spera sin vossa capientscha.

La corporaziun d'aua Surrein ha fatg a nus la damonda da fusiun. La suprastanza Aua Cristalla ha priu enconuschientscha e vegn ad analisar e risponder sin quella damonda.

11. Varia

Ciril Deplazes: Avon entgins onns ei ina cumissiu vegnida clamada en veta per surluvrar la lescha existenta per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever. El giavischa che la corporaziun Aua Cristalla fa squetsch tier la vischnaunca. El fa attent ch'ei exista ina decisiun dalla dertgira che sa sfurzar da metter si dumbraders d'aua. Vinavon sto il num vegl 'Ovra Electrica' vegnir midaus sin energia alpina.

Tenor il president ei quei adina in tema. La cumissiun ei denton sfundrada empau el sablun. L'Aua Cristalla sco era la vischnaunca beneventan buca l'introducziun da dumbraders.

Sin damonda da Peter Hüsey, pertgei ch'ei dat differentas taxas annuals, rispunda il cassier: Ei dat differentas zonas. Certas zonas ein categorisadas auter e han aschia outras taxas, quei ei aschia tenor lescha.

Emil Schmid fa attent ch'era la corporaziun d'aua Selva ha il problem d'arsen. Els obser-veschan e fan analisis dall'aua dalla fontauna ella Val Dumeni. Vinavon menziunescha el ch'in apparat da schubergiar l'aua digl arsen ei fetg cars e vegn per els buca en damonda. Era vegn la corporaziun da Selva a tschentar a nus la damonda da fusiun. „Crestas“ ha sez ina tschaffada, era quella ha ils medems problems.

Negin'otra varia, aschia ch'il president siara la radunonza allas 21:45 uras. El engrazia ed envida en tuts commembers ad ina tscheina communabla.

7188 Sedrun, 17-03-2016

il president

igl actuar

Guido Monn

Roger Berther